

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 137213 22 Gž
Brčko, 7.10.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Maide Kovačević kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, zastupan po opunomoćeniku Ž.K., uposleniku tužitelja, protiv tuženog „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina, zastupan po opunomoćeniku S.R., uposleniku tuženog, radi naknade štete, v. sp, 2.496,01 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mals 137213 21 Mals od 7.4.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 7.10.2022. godine donio je sljedeću

P R E S U D U

I - Žalba tuženog „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina se uvažava, pa se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mals 137213 21 Mals od 7.4.2022. godine PREINAČAVA i to tako što se tuženi „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina obvezuje da tužitelju Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine na ime naknade materijalne štete, umjesto iznosa od 2.496,01 KM, isplati novčani iznos od 1.491,14 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.3.2021. godine pa do konačne isplate.

II - OBVEZUJE se tuženi „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina da tužitelju Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine nadoknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 68,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudne ovrhe.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mals 137213 21 Mals od 7.4.2022. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je da se tuženi „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina obvezuje da tužitelju Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, na ime naknade materijalne štete, isplati iznos od 2.496,01 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.3.2021. godine pa do konačne isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 424,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom prinudne ovrhe.

Navedenu prvostupanjsku presudu žalbom pobija tuženi „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina (u daljnjem tekstu: tuženi) zbog pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom drugostupanjski sud da „usvoji u cjelosti žalbu tuženog i preinači pobijanu presudu u skladu sa žalbenim navodima tuženog i to kako u pogledu visine štete tako i u pogledu troškova postupka“.

Tužitelj Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tužitelj) nije dostavio odgovor na žalbu.

Žalbe tuženog je osnovana.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja (preciziran – smanjen na glavnoj raspravi od 7.4.2022. godine) da mu tuženi, glede prometne nezgode koja se desila 30.8.2022. godine oko 02:50 sati u ulici ... u B., kada je M.L. iz B., upravljajući putničkim motornim vozilom marke „Opel-Corsa“ reg. oznaka ..., osigurano kod tuženog, udario u automat za naplaćivanje parkinga – parkomat, kojom prigodom je na istom nastala materijalna šteta, isplati novčani iznos od 2.496,01 KM kao razlika između 6.915,87 KM sa uključenim PDV-om (koliko iznosi faktura za opravku) i 4.419,86 KM kao novčanog iznosa koji je tuženi isplatio tužitelju u izvansudskom postupku sukladno Odluci o odštetnom zahtjevu od 27.1.2021. godine, zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka (u daljnjem tekstu: tužbeni zahtjev).

Prema razlozima pobijane prvostupanjske presude, te stanja spisa na osnovu provedenih dokaza u prvostupanjskom postupku su utvrđene odlučne i druge pravno-relevantne činjenice i to:

- da se vozilo marke „Opel-Corsa“, reg. oznaka ... kretalo iz pravca zgrade Komunalnog u pravcu BP-Gas-Petrol te je uslijed neprilagođene brzine izgubio kontrolu nad vozilom i desnom prednjom stranom vozila ostvario kontakt sa automatom za naplatu parkinga;

- da je tuženi usvojio zahtjev za naknadu štete oštećenom (ovdje tužitelju) kao osnovan te mu je isplatio naknadu štete u ukupnom iznosu od 4.419,86 KM na koju je tužitelj dana 27.1.2021. godine izjavio prigovor koji je potom odbijen kao neosnovan;

- da je tužitelj za popravku oštećenog parkomata platio iznos od 6.915,87 KM sa PDV-om,

pa kako je tužitelj u međuvremenu popravio automat za naplaćivanje parkinga za koju popravku je platio iznos od 6.915,87 KM sa PDV-om a potom tužbeni zahtjev smanjio na iznos od 2.496,01 KM uračunavši i uplatu tuženog u izvansudskom postupku u iznosu od 4.419,86 KM, a nalazeći pri tome neosnovan

prigovor tuženog da se tužitelju ne treba dosuditi iznos PDV-a, prvostupanjski sud je uz primjenu članka 154. stavak (1), 185. stavak (1), 277, 940. stavak (1) i 941. stavak (1) Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, u daljnjem tekstu: ZOO) zaključio da je (precizirani - smanjeni) tužbeni zahtjev tužitelja osnovan, odlučivši kao u izreci prvostupanjske presude, dok je odluku o troškovima parničnog postupka, kojom je tuženi „Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina obvezan da tužitelju Javno poduzeće „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 424,00 KM, donio temeljem članka 120. stavak (2) ZPP-a.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu, tuženi u žalbi u bitnome ponavlja razloge koje je iznosio i tijekom prvostupanjskog postupka, a koji se ogledaju u tome da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da tužitelju pripada pravo da naplati i novčani iznos na ime PDV-a prema fakturi za popravku parking automata obzirom da sukladno članku 32. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17, u daljnjem tekstu: Zakon o PDV-u) ima pravo na odbitak PDV-a obzirom da stvar koju je popravio (parking automat) koristi u svom redovnom poslovanju a sve prema principu da je i oštećenik dužan da učini sve što je u njegovoj mogućnosti da se iznos štete umanja kada je to moguće, kao i da je trošak vještačenja visine štete na parking automatu bio nepotreban obzirom da je tužitelj u međuvremenu popravio parking automat zbog čega ni prvostupanjski sud nije koristio nalaz i mišljenje iz provedenog vještačenja a što po tuženom jesu razlozi da isti ne bude obvezan na plaćanje ovog troška.

Osnovano tuženi žalbom ukazuje da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je u pitanju odluka da tužitelju dosudi i novčani iznos na ime PDV-a koji je tužitelj platio po fakturi za popravku parking automata kao i da je pogrešno odlučio o troškovima parničnog postupka u dijelu obvezivanja tuženog za naknadu troška provedenog vještačenja. Više je razloga za ovakav zaključak suda.

Naime, prema činjeničnim utvrđenjima prvostupanjskog suda a što među strankama nije ni sporno, tužitelju kao PDV obvezniku prigodom popravke parking automata koji koristi u svrhu svog poslovanja, pripada pravo na odbitak ulaznog PDV-a po računu „ProcessControl“ d.o.o. Sarajevo od 15.2.2022. godine u iznosu od 1.004,87 KM, s tim da prvostupanjski sud, kako se to žalbom osnovano ukazuje, pogrešno zaključuje da se radi o pravu ali ne i obvezi tužitelja (što korespondira sa izjašnjenjem opunomoćenika tužitelja sa glavne rasprave od 7.4.2022. godine da tužitelj o korištenju tog prava odlučuje „u skladu sa finansijskom politikom“ i da „procjenjuje što mu je bolje“), pa u situaciji kada je tužitelj u cjelosti platio račun u iznosu od 6.915,87 KM sa PDV-om, prvostupanjski sud nalazi da sukladno članku 185. stavak (1) ZOO-a isti ima pravo da od tuženog naplati i plaćeni novčani iznos PDV-a.

Međutim, prvostupanjski sud, iako pravilno zaključuje da tužitelju pripada pravo na odbitak ulaznog PDV-a u smislu članka 32. Zakona o PDV-a i da se radi o njegovom pravu ali ne i obvezi (u redovitim uvjetima), u konkretnom slučaju (izniman slučaj), nekorištenje ovog poreznog prava (odbitka ulaznog PDV-a) ne

može biti na štetu tuženog koji je prema članku 155, članku 185. stavak (1) ZOO-a te člancima 940. stavak (1) i 941. stavak (1) ZOO-a dužan tužitelju uspostavi materijalno stanje koje je bilo prije nego što je šteta nastala odnosno nadoknaditi mu novčani iznos koji je oštećenik imao kako bi materijalnu štetu u cjelosti sanirao odnosno uspostavio prijašnje materijalno stanje. Ovo iz razloga što prvostupanjski sud, kako to tuženi osnovano žalbom ukazuje, zanemaruje odredbu članka 16. ZOO-a kojom je regulirano da je svatko (pa i oštećenik) dužan uzdržati se od postupka kojim se drugom može prouzrokovati šteta a koji princip je u cjelosti u korelaciji ne samo sa člankom 18. stavak (3) ZOO-a koji predviđa obvezu sudionika u obligacionim odnosima da se u ostvarivanju svojih prava uzdržava od postupaka kojima bi se otežalo izvršenje obveza drugog sudionika, nego i sa člankom 192. stavak (1) ZOO-a kojim je propisano da oštećenik koji je doprinio da šteta nastane ili da bude veća nego što bi inače bila ima pravo samo na srazmjerno smanjenu naknadu. To dalje implicira da tužitelj u situaciji kada od tuženog potražuje da mu nadoknadi materijalnu štetu prema novčanoj vrijednosti popravke parking automata, ne može potraživati i dio računa koji se odnosi na iznos plaćenog PDV-a (u tom slučaju iznos PDV-a ne predstavlja štetu) obzirom da plaćeni PDV-e, prema odredbi članka 32. Zakona o PDV-u, za tužitelja ima status ulaznog neizravnog poreza koji isti (nesporno) ima pravo odbiti prigodom sačinjavanja i podnošenja mjesečne prijave za plaćanje PDV-a u smislu članka 39. Zakona o PDV-u te za taj iznos umanjiti svoju obračunatu mjesečnu poreznu obvezu glede plaćanja PDV-a. U tom smislu, kada tužitelj odluči da ne koristi to svoje zakonom priznato pravo na odbitak ulaznog PDV-a, za posljedicu bi imalo neopravdano povećanje novčanog iznosa koju bi tuženi trebao tužitelju da plati na ime nadoknade materijalne štete (za iznos PDV-a koji u toj situaciji nema kvalifikaciju štete) a što nije niti može biti u skladu sa principom savjesnosti i poštenja (članak 12. ZOO-a), principom zabrane prouzrokovanja štete (članak 16. ZOO-a) i principom savjesnog ponašanja u izvršavanju prava i ostvarivanju obveza (članak 17. ZOO-a), jer bi u suprotnom, takvo ponašanje tužitelja (zahtijevanje naknade dijela štete koju on vlastitim radnjama može u cjelosti otkloniti) imalo i elemente zlouporabe prava iz članka 189. stavak (1) ZOO-a a što je apsolutno zabranjeno temeljem principa o zabrani zlouporabe prava iz članka 13. ZOO-a. Slijedom navedenog, tužitelju ne pripada pravo da od tuženog zahtjeva da mu na ime naknade materijalne štete isplati (i) iznos PDV-a od 1.004,87 KM nego samo vrijednost popravke parking automata bez uključenog PDV-a koji prema fakturi iznosi 5.911,00 KM, odnosno, u konkretnom slučaju, iznos od 1.491,14 KM koji se dobija kada se od iznosa popravke bez PDV-a (5.911,00 KM) oduzme 4.419,86 KM koliko je tuženi isplatio tužitelju u izvansudskom postupku.

Također, osnovano žalbom tuženi ukazuje da nije bilo mjesta obvezivanja ga plaćanja troška provedenog strojarskog vještačenja u iznosu od 310,00 KM. Ovo iz razloga što prvostupanjski sud, za potrebe presuđenja u predmetnoj pravnoj stvari, pored pojedinačne ocjene nalaza i mišljenja vještaka strojarske struke Zdravka Mijatovića (dokazni prijedlog tužitelja), navedeni nalaz i mišljenje nije niti koristio glede utvrđivanja visine materijalne štete, nego je u konkretnom slučaju navedenu odlučnu činjenicu utvrdio na temelju računa „ProcessControl“ d.o.o. od 15.2.2022. godine, pa kako je člankom 121. ZPP-a regulirano da se pri odlučivanju koji će se troškovi nadoknaditi stranci uzimaju u obzir samo oni troškovi koji su bili potrebni radi vođenja parnice, to nije bilo mjesta obvezivanju

tuženog da tužitelju, na ime troškova postupka, nadoknadi i troškove provedenog strojarskog vještačenja, koje se u konačnici ukazalo kao nepotrebno radi vođenja (i presuđenja) parnice. Zaključak ovog suda dodatno potvrđuje i činjenica da se štetni događaj desio 30.8.2020. godine dok je tužitelj tužbu podnio 23.3.2021. godine, znači nakon sedam mjeseci a u kom periodu je tužitelj objektivno bio u mogućnosti da angažira treću osobu za popravku oštećenog parking automata (kao što je to učinio 2022. godine), tim prije što tužitelju nije prijetilo nastupanje zastarjelosti potraživanja zbog čega je imao dovoljno vremena da postupak javne nabave popravke vozila osigura kako tijekom 2020. godine tako i tijekom 2021. i 2022. godine bez bojazni da, u smislu trogodišnjeg roka zastare, zakasni sa naplatom svog potraživanja sudskim prinudim putem.

Na osnovu svega izloženog, valjalo je žalbu tuženog u cjelosti uvažiti i prvostupanjsku presudu preinačiti primjenom odredaba članka 350. ZPP-a te odlučiti kao u stavku I izreke ove presude.

Slijedom navedenog, a kako je člankom 131. stavak (2) ZPP-a regulirano da će sud, kada preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučiti o troškovima cijelog postupka, to je valjalo odluku o troškovima preinačiti i na temelju odredbi članaka 120. stavak (2) i 121. ZPP-a odlučiti o ukupnim troškovima postupka i to tako što će se tuženi obvezati da tužitelju naknadi ukupne troškove parničnog postupka u iznosu od 68,00 KM a prema obračunu koji slijedi.

Troškovi parničnog postupka su obračunati prema vrijednosti spora u iznosu od 4.359,82 KM a koliko je iznosio prvotni zahtjev tužitelja postavljen u tužbi.

Slijedom navedenog, tužitelju za radnje koje su poduzete tijekom prvostupanjskog postupka, pripada trošak pristojbe na tužbu i presudu u iznosu od po 100,00 KM, odnosno ukupno 200,00 KM, prema Tarifnom broju 1. točka 1. i Tarifnom broju 2. točka 1. Zakona o sudskim pristojbama („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 5/01, 12/02, 23/03 i 11/20, u daljnjem tekstu: Zakon o sudskim pristojbama).

Naime, kako je uspjeh tužitelja u ovom parničnom postupku, u odnosu na (prvotnu) vrijednost predmeta spora od 4.359,82 KM u omjeru od 34 % (tužitelj je potraživao 4.359,82 KM a u konačnom mu je odlukom ovog suda dosuđeno 1.491,14 KM), to tužitelju za trošak pristojbe, a prema uspjehu u sporu, pripada iznos od 68,00 KM (34% od 200,00 KM), dok troškovi provedenog strojarskog vještačenja (310,00 KM), kao dokaz koji nije bio potreban radi vođenja i presuđenja parnice, u cjelosti pada na teret tužitelja.

Također, ovaj sud je imao na umu i to da je odredbom članka 120. stavak (2) ZPP-a regulirano da se uspjeh tuženog cijeni kroz neuspjeh tužitelja (u konkretnom slučaju neuspjeh tužitelja u prvostupanjskom postupku iznosi 66 % a što predstavlja uspjeh tuženog). Međutim, iako je tuženi prema navedenoj odredbi imao pravo naknade troškova parničnog postupka u omjeru svog uspjeha i prema principu prebijanja parničnih troškova, to ovaj sud o istome nije mogao odlučivati

obzirom da se opunomoćenik tuženog na glavnoj raspravi od 7.4.2022. izjasnio da ne potražuje troškove niti je žalbom tražio da mu se nadoknadi sudska pristojba za izjavljivanje žalbe, zbog čega su odlukom o troškovima parničnog postupka obuhvaćeni samo troškovi tužitelja i to u iznosu koji mu je dosuđen stavkom II izreke ove presude.

Na temelju svega izloženog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Maida Kovačević